

SLAVAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETNO XIII. ST. 45 — CENA 10 DIN

SREDA, 13. APRILA 1960

Bled se v teh dneh živahno pripravlja na turistično sezono (beri reportažo na 5. strani)

— Foto: Franc Perdan

Samofinansiranje

MODERNIZACIJE TRGOVINE

O stanju trgovske mreže pri nas pogosto razpravljamo: na sejah občinskih in okrajnega ljudskega odbora, na konferencah SZDL itd. Pov sod ugotovijo, da je trgovska mreža na Gorenjskem pomajkljiva, slabo opremljena in jo je potrebno modernizirati. To zavzema večji osebni prejemki prebiralstva, pa tudi vse večja proizvodna kmetijskih prehranbenih artiklov, ki jih s slabo trgovsko mrežo pač ne bo možno v redu posredovati potrošniku.

Toda kje dobiti sredstva za modernizacijo in razširitev trgovske mreže? To je bilo eno pomembnih vprašanj tudi v razpravi na nedavni konferenci delegatov sindikalnih podružnic trgovskih, gospodarskih in turističnih delavcev. Tu so poudarili, da je trgovino treba tretirati kot sestavo del komunalne politike, zato ni potrebno, da bi zvezla ali kdor koli zbiral iz nje večja sredstva, predvsem ne zato, ker so potrebe zelo velike. Prigospodarjeni dejanji je treba pustiti podjetjem samim, da bodo z njim lahko sama finansirala investicije za modernizacijo in razširitev trgovskega omrežja.

Toda zakon je zakon in kje najti denar za samofinansiranje investicij v trgovini?

Problem modernizacije in razširitev trgovske mreže pa ni problem le pri nas na Gorenjskem, pač pa v vsej državi. Zato bo, po informacijah, zavzela modernizacija trgovine in gradnje skladiščnih prostorov eno važnih mest v naslednjem perspektivnem petletnem planu, ki bo začel veljati s pribodom letom. Prišlo bo tudi do nekaterih sprememb v načinu investiranja v trgovini in do prehoda na sistem tako imenovanega samofinansiranja. Menijo namreč, da bi ta gospodarska panoga, če bi uveličala ustrezne instrumente, lahko finansirala modernizacijo in gradnjo potrebnih skladišč iz svojih lastnih skladov ali iz prispeskov, ki bi ga dajala teritorialnim enotam. S prehodom na samofinansiranje bi bile investicije v trgovini tudi učinkovitejše in bi se pravilneje uporabljale kot doslej.

Doslej so se za napredok trgovine navadno koristila sredstva iz splošnega investicijskega sklada. Pokazalo pa se je, da ta sredstva niso bila porabljena v polni meri, ker trgovske gospodarske organizacije niso imele dovolj lastnih sredstev za sodelovanje na načinu.

Industrija in gostinstvo -

glavna vira dohodkov v bohinjskem kotu - Narodni dohodek za 8,2% večji - Osamosvojitev obrata LIP - Združitev zadrug v močno gospodarsko enoto

Preteklo soboto so tudi v Bohinju razpravljali in sprejeli letoski družbeni načrt in proračun. Odborniki so na seji živahno razpravljali o posameznih gospodarskih dejavnostih in o stiri je predvideno znatno povečanje dohodka te doline. To se zlasti, ker so na zborih vseči slišali vrsto pripombe in predlogov, katere so prenesli na razpravo obeh zborov ObLO. Največ so razpravljali o kmetijstvu in gospodarstvu ter o trgovini z lesom.

Po sprejetem družbenem načrtu se bo letos v tej občini po-

večal družbeni proizvod za 6,3%, nega standarda je omeniti 38 narodni dohodek pa za 8,2% milijonov dinarjev za gradnjo največjih prizadevki k temu bo stanovanj, 35 milijonov za vodovod in 9.800.000 dinarjev za kanalizacijo, kar vse je zelo potrebno v Bohinjski Bistrici. Gospodarske investicije pa so v glavnem usmerjene za razvoj gostinstva in turizma (103 milijone), zatem na lesno industrijo na kmetijstvo, gozdarstvo itd.

Največji poudarek daje družbeni načrt razvoju industrije in gostinstva. V industriji bodo znatno povečali proizvodnjo končnih izdelkov. Obrat LIP Bled, ki je v Bohinjski Bistrici, se bo osamosvojil. Prav tako je vrsto ukrepov za povečanje turizma in gostinstva kakor tudi za izboljšanje trgovine.

V okviru kmetijstva pa predvideva družbeni načrt združitev vseh treh kmetijskih zadrug v eno samo močno gospodarsko enoto, ki bo imela večje možnosti za razvoj. Prav tako je predvideno ureditev večjega kmetijskega obrata v Bohinjski Bistrici, melloracija v Srednji vasi ter urejanje pašnih površin.

— on

Letos 36 milijonov za vodovod

Na vrsti: Podnart, Otočec, na Posavcu in Dobravi

V nedeljo 10. aprila je bil v Kropi redni letni občni zbor Vodne skupnosti Kamna gorica z Centralnega higienskega zavoda LRS. Delegati so na občnem zboru udeležili poleg delegatov tudi predsednik OLO Kranj tov. Ivan Bertonecij, predsednik ObLO Radovljica tov. Jaka Eržen in zastopnik uprave za vodno gospodarstvo LRS dr. Mahnić. Vodna skupnost Kamna gorica z okolico, ki zajema na desnem bregu Save v radovljiski občini 23 naselij, je od ustanovitve, to je od 25. novembra 1956 že zgradila nad 7.000 m vodovodov in uspela napoljeti vodo v Lipnico pri Kropi, Kamno gorico, Lancovo-Lipnico in do Dobrave. Naselje imajo gotove še za 19. na-

daljnje leta.

Naradi vedno večjega razširjanja posestva na Kmetijski Šolski v Poljčah, kjer je posestvo prekrasno okvir Šolskega posestva, je Okrajni ljudski odbor na seji 22. marca letos sprejal sklep, da se posestvo Poljče loči od Kmetijske Šole Poljče, ki bo dobila s tem status proračunskega zavoda. To bo kmetijsko — živinorejska Šola — center za izobraževanje in izpolnjevanje kadrov za potrebe kmetijstva in živinoreje za vso Gorenjsko. Ostane pa tu tudi že gospodinjka Šola kot proračunska ustanova Okrajskega ljudskega odbora Kranj.

Kmetijskih strokovnjakov še vedno primanjkuje

Zaradi vedno večjega razširjanja posestva na Kmetijski Šolski v Poljčah, kjer je posestvo prekrasno okvir Šolskega posestva, je Okrajni ljudski odbor na seji 22. marca letos sprejal sklep, da se posestvo Poljče loči od Kmetijske Šole Poljče, ki bo dobila s tem status proračunskega zavoda. To bo kmetijsko — živinorejska Šola — center za izobraževanje in izpolnjevanje kadrov za potrebe kmetijstva in živinoreje za vso Gorenjsko. Ostane pa tu tudi že gospodinjka Šola kot proračunska ustanova Okrajskega ljudskega odbora Kranj.

VOLITVE V PODNARTU

V nedeljo, 10. aprila, so bile v Podnartu nadomestne volitve za novega člana v ObLO Radovljice. Med tremi kandidati je dobil največ glasov Ciril Rozman in bil tako izvoljen za novega odbornika.

AKTUALNO Vprašanje

ZLOČIN V HRIBIH

V teh dneh so pričele cveteti na Govejkju in Kozjeku bele blagajke. To sta edinstvena kraja, kjer na dveh manjših površinah rastejo te lepe gorske rože. Zaradi teh rož je v spomladanskih dneh na stotine turistov po teh krajih. Zlasti na Govejkju, kamor prihajajo iz ljubljanskega grmička, ne da zlahka odigrati. Zato jih večina turistov, vsaj četrtina, kar izvaja s koreninami vred. Ce bo šlo tako naprej, bomo kaj kmalu zatrli to lepo gorsko rožo. Ti kraji pa bodo postali očaravljiva planinska flore, ki danes privablja toliko obiskovalcev. Tega se prav gotovo zavedajo tudi medvoški planinci, zato bi bilo prav, če bi tam napravili več napisov in opozoril, da je trganje te planinske raritete blagajk prepovedano in da so zaščitene. To, kar se danes dogaja, je zločin nad prirodijo.

Ce bi vsak turist odigral le po eno etelico, bi že to nastalo na tisoč. Toda številni turisti jih natragajo cele Šope. Se huje pa je to, da se blagajk, ki rastejo v obliki ma-

lega grmička, ne da zlahka odigrati. Zato jih večina turistov, vsaj četrtina, kar izvaja s koreninami vred. Ce bo šlo tako naprej, bomo kaj kmalu zatrli to lepo gorsko rožo. Ti kraji pa bodo postali očaravljiva planinska flore, ki danes privablja toliko obiskovalcev. Tega se prav gotovo zavedajo tudi medvoški planinci, zato bi bilo prav, če bi tam napravili več napisov in opozoril, da je trganje te planinske raritete blagajk prepovedano in da so zaščitene. To, kar se danes dogaja, je zločin nad prirodijo.

Ce bi vsak turist odigral le po eno etelico, bi že to nastalo na tisoč. Toda številni turisti jih natragajo cele Šope. Se huje pa je to, da se blagajk, ki rastejo v obliki ma-

lega grmička, ne da zlahka odigrati. Zato jih večina turistov, vsaj četrtina, kar izvaja s koreninami vred. Ce bo šlo tako naprej, bomo kaj kmalu zatrli to lepo gorsko rožo. Ti kraji pa bodo postali očaravljiva planinska flore, ki danes privablja toliko obiskovalcev. Tega se prav gotovo zavedajo tudi medvoški planinci, zato bi bilo prav, če bi tam napravili več napisov in opozoril, da je trganje te planinske raritete blagajk prepovedano in da so zaščitene. To, kar se danes dogaja, je zločin nad prirodijo.

Ce bi vsak turist odigral le po eno etelico, bi že to nastalo na tisoč. Toda številni turisti jih natragajo cele Šope. Se huje pa je to, da se blagajk, ki rastejo v obliki ma-

lega grmička, ne da zlahka odigrati. Zato jih večina turistov, vsaj četrtina, kar izvaja s koreninami vred. Ce bo šlo tako naprej, bomo kaj kmalu zatrli to lepo gorsko rožo. Ti kraji pa bodo postali očaravljiva planinska flore, ki danes privablja toliko obiskovalcev. Tega se prav gotovo zavedajo tudi medvoški planinci, zato bi bilo prav, če bi tam napravili več napisov in opozoril, da je trganje te planinske raritete blagajk prepovedano in da so zaščitene. To, kar se danes dogaja, je zločin nad prirodijo.

Ce bi vsak turist odigral le po eno etelico, bi že to nastalo na tisoč. Toda številni turisti jih natragajo cele Šope. Se huje pa je to, da se blagajk, ki rastejo v obliki ma-

lega grmička, ne da zlahka odigrati. Zato jih večina turistov, vsaj četrtina, kar izvaja s koreninami vred. Ce bo šlo tako naprej, bomo kaj kmalu zatrli to lepo gorsko rožo. Ti kraji pa bodo postali očaravljiva planinska flore, ki danes privablja toliko obiskovalcev. Tega se prav gotovo zavedajo tudi medvoški planinci, zato bi bilo prav, če bi tam napravili več napisov in opozoril, da je trganje te planinske raritete blagajk prepovedano in da so zaščitene. To, kar se danes dogaja, je zločin nad prirodijo.

Ce bi vsak turist odigral le po eno etelico, bi že to nastalo na tisoč. Toda številni turisti jih natragajo cele Šope. Se huje pa je to, da se blagajk, ki rastejo v obliki ma-

lega grmička, ne da zlahka odigrati. Zato jih večina turistov, vsaj četrtina, kar izvaja s koreninami vred. Ce bo šlo tako naprej, bomo kaj kmalu zatrli to lepo gorsko rožo. Ti kraji pa bodo postali očaravljiva planinska flore, ki danes privablja toliko obiskovalcev. Tega se prav gotovo zavedajo tudi medvoški planinci, zato bi bilo prav, če bi tam napravili več napisov in opozoril, da je trganje te planinske raritete blagajk prepovedano in da so zaščitene. To, kar se danes dogaja, je zločin nad prirodijo.

Ce bi vsak turist odigral le po eno etelico, bi že to nastalo na tisoč. Toda številni turisti jih natragajo cele Šope. Se huje pa je to, da se blagajk, ki rastejo v obliki ma-

lega grmička, ne da zlahka odigrati. Zato jih večina turistov, vsaj četrtina, kar izvaja s koreninami vred. Ce bo šlo tako naprej, bomo kaj kmalu zatrli to lepo gorsko rožo. Ti kraji pa bodo postali očaravljiva planinska flore, ki danes privablja toliko obiskovalcev. Tega se prav gotovo zavedajo tudi medvoški planinci, zato bi bilo prav, če bi tam napravili več napisov in opozoril, da je trganje te planinske raritete blagajk prepovedano in da so zaščitene. To, kar se danes dogaja, je zločin nad prirodijo.

Ce bi vsak turist odigral le po eno etelico, bi že to nastalo na tisoč. Toda številni turisti jih natragajo cele Šope. Se huje pa je to, da se blagajk, ki rastejo v obliki ma-

lega grmička, ne da zlahka odigrati. Zato jih večina turistov, vsaj četrtina, kar izvaja s koreninami vred. Ce bo šlo tako naprej, bomo kaj kmalu zatrli to lepo gorsko rožo. Ti kraji pa bodo postali očaravljiva planinska flore, ki danes privablja toliko obiskovalcev. Tega se prav gotovo zavedajo tudi medvoški planinci, zato bi bilo prav, če bi tam napravili več napisov in opozoril, da je trganje te planinske raritete blagajk prepovedano in da so zaščitene. To, kar se danes dogaja, je zločin nad prirodijo.

Ce bi vsak turist odigral le po eno etelico, bi že to nastalo na tisoč. Toda številni turisti jih natragajo cele Šope. Se huje pa je to, da se blagajk, ki rastejo v obliki ma-

lega grmička, ne da zlahka odigrati. Zato jih večina turistov, vsaj četrtina, kar izvaja s koreninami vred. Ce bo šlo tako naprej, bomo kaj kmalu zatrli to lepo gorsko rožo. Ti kraji pa bodo postali očaravljiva planinska flore, ki danes privablja toliko obiskovalcev. Tega se prav gotovo zavedajo tudi medvoški planinci, zato bi bilo prav, če bi tam napravili več napisov in opozoril, da je trganje te planinske raritete blagajk prepovedano in da so zaščitene. To, kar se danes dogaja, je zločin nad prirodijo.

Ce bi vsak turist odigral le po eno etelico, bi že to nastalo na tisoč. Toda številni turisti jih natragajo cele Šope. Se huje pa je to, da se blagajk, ki rastejo v obliki ma-

lega grmička, ne da zlahka odigrati. Zato jih večina turistov, vsaj četrtina, kar izvaja s koreninami vred. Ce bo šlo tako naprej, bomo kaj kmalu zatrli to lepo gorsko rožo. Ti kraji pa bodo postali očaravljiva planinska flore, ki danes privablja toliko obiskovalcev. Tega se prav gotovo zavedajo tudi medvoški planinci, zato bi bilo prav, če bi tam napravili več napisov in opozoril, da je trganje te planinske raritete blagajk prepovedano in da so zaščitene. To, kar se danes dogaja, je zločin nad prirodijo.

Ce bi vsak turist odigral le po eno etelico, bi že to nastalo na tisoč. Toda številni turisti jih natragajo cele Šope. Se huje pa je to, da se blagajk, ki rastejo v obliki ma-

lega grmička, ne da zlahka odigrati. Zato jih večina turistov, vsaj četrtina, kar izvaja s koreninami vred. Ce bo šlo tako naprej, bomo kaj kmalu zatrli to lepo gorsko rožo. Ti kraji pa bodo postali očaravljiva planinska flore, ki danes privablja toliko obiskovalcev. Tega se prav gotovo zavedajo tudi medvoški planinci, zato bi bilo prav, če bi tam napravili več napisov in opozoril, da je trganje te planinske raritete blagajk prepovedano in da so zaščitene. To, kar se danes dogaja, je zločin nad prirodijo.

Ce bi vsak turist odigral le po eno etelico, bi že to nastalo na tisoč. Toda številni turisti jih natragajo cele Šope. Se huje pa je to, da se blagajk, ki rastejo v obliki ma-

lega grmička, ne da zlahka odigrati. Zato jih večina turistov, vsaj četrtina, kar izvaja s koreninami vred. Ce bo šlo tako naprej, bomo kaj kmalu zatrli to lepo gorsko rožo. Ti kraji pa bodo postali očaravljiva planinska flore, ki danes privablja toliko obiskovalcev. Tega se prav gotovo zavedajo tudi medvoški planinci, zato bi bilo prav, če bi tam napravili več napisov in opozoril, da je trganje te planinske raritete blagajk prepovedano in da so zaščitene. To, kar se danes dogaja, je zločin nad prirodijo.

Ce bi vsak turist odigral le po eno etelico, bi že to nastalo na tisoč. Toda številni turisti jih natragajo cele Šope. Se huje pa je to, da se blagajk, ki rastejo v obliki ma-

lega grmička, ne da zlahka odigrati. Zato jih večina turistov, vsaj četrtina, kar izvaja s koreninami vred

GOSPODARSKE VESTI

• Nove ladje za Argentino. Strokovnjaki reške ladjedelnične »3. maj« in Splitske ladjedelnice bodo v kratkem končali izdelavo obsežne dokumentacije za 6 trgovskih ladij, ki jih bosta ti ladjedelnični zgradili za argentinsko trgovsko mornarico. Nove ladje bodo imele nosilnost 11 tisoč ton in hitrost 17 morskih milij na uro. Vrednost celotnega naročila bo znašala 23 milijonov dolarjev.

• Elektrifikacija dalmatinskih otokov. V kratkem bodo končana dela pri graditvi daljnovidja Mostar-Ston, ki bo oskrboval z električno energijo polotok Pelješac. Od Stona pa bo že v maju zgrajen 35 kV daljnovid do Orebice, od koder bo zgrajen podmorski kabel na Korčulo. S tem bo Korčula povezana s hidroelektrarno Jablanica. Pozneje pa bo na ta daljnovid v kabel priključen tudi otok Lastovo.

• Velik izvoz v letošnjem prvem četrletju. V letošnjem prvem četrletju smo izvozili za 35 milijard dinarjev blaga, kar je za 5 milijard dinarjev več kot lani v istem razdobju. V izvozu so udeleženi industrijski izdelki s 26 milijardami, medtem ko smo kmetijskih proizvodov izvozili za 9 milijard. Med industrijskimi izdelki smo izvozili največ usnjene izdelke, lesa in poštva ter izdelkov barvaste in črne metalurgije, medtem ko so med kmetijskimi proizvodi na prvem mestu poljedelski in živinorejski proizvodi.

• Nove mednarodne letalske zveze. Vzhodnonemška letalska družba »Interflug«, je pred kratkim odprla redno letalsko zvezo med Vzhodnim Berlinom in Beogradom, preko Budimpešte. Razen te družbe bo vzdrževala to zvezo tudi nemška družba »Deutsche Lufthansa«, medtem ko bodo letala JAT vzdrževala zvezo z Vzhodnim Berlinom preko Zagreba in Prage. Teden je bila odprta tudi nova letalska zveza Zagreb-Rim, ki

bo obratovala dvakrat tedensko kot del redne letalske zveze Beograd-Rim.

• Avtobusna zveza Ljubljana-Niš. Beograjsko avtobusno podjetje »Lasta« je v operaciji z ljubljanskim turističnim podjetjem »Kompas« odprla novo avtobusno zvezo Ljubljana-Niš. Avtobus odhaja iz Ljubljane zjutraj, v Niš pride še isti dan zvečer, naslednjega dne zjutraj pa se vraca v Ljubljano.

• Uvoz opreme za gostinstvo. Na nedavnem sestanku predstavnikov gostinstva in uvoznikov, ki je bil sklican na pobudo Jugoslovanske investicijske banke, so obravnavali dosežene rezultate pri uvozu opreme za gostinstvo. Na sestanku je bilo ugotovljeno, da bo treba še precej prizadevanj, če bomo hoteli uresničiti letošnji program uvoza opreme za gostinstvo, ki predvideva uvoz celotne opreme za 17 ekspreznih restavracij in 26 dnevnih barov, prav tako pa tudi uvoz naprav in strojev za posamezne industrijske objekte, jedilnega pribora in druge opreme, ki je potrebna za gostinstvo.

• Prve domače stereogramofonske plošče. V zagrebški tovarni gramofonskih plošč »Jugoton« so pričeli izdelovati stereogramofonske plošče, ki se bistveno razlikujejo od dosedanjih mikroplošč. Na nove plošče je zvok posnet dvodimensionalno in radi tega napravi reprodukcijo vtič neposrednega glasbenega doživetja. Poslušalec ima ob igranju občutek kot da se nahaja v koncertni dvorani.

• Novi priključki za traktor »Zadrugar«. Na letošnjem mednarodnem kmetijskem sejmu v Novem Sadu bodo razstavili nekaj novih traktorskih priključkov za traktor »Zadrugar«. To bodo rabiči z napravo za dodatno gnojenje ter priključki za nakladanje, ki jih izdelujejo v tovarni kmetijskega orodja in strojev »Lipos« v Tuzli.

250.000 kg jabolk v letu 1970

Upoštevajoč ekološke in gospodarske pogoje, v katerih se nahajajo in se bodo razvijala posestva v kranjskem okraju, je na posameznih posestvih predvidena naslednja proizvodna ustreitev:

Posestva Hrastje, Žabnica in Skofja Loka, ki so v bližini močnih industrijskih središč, bodo redila v glavnem molzno živilo. Poljedelstvo bo tu podrejeno živinoreji. Kot tržni višek poljedelstva bo nastopal le krompir in manjše količine pšenice. Krmna žita bodo na posestvih uporabljali sami. Posestvi Hrastje in Žabnica bosta tudi pitali mlado govedo, Hrastje pa zaradi bližine mlekarne, ki daje precejšnje količine odpadkov, tudi mesnatne prašiče.

Posestva Poljče, Bled in Predvor se bodo specializirala na živinorejo in sadjarstvo. Poljedelstvo bo tu služilo izključno le za potrebe živinoreje. Posestvo Kranj pa bo v glavnem prideloval zelenjavo.

Podatki plana proizvodnje na kmetijskih posestvih v letu 1963 kažejo, da bodo posestva lahko že v kratkem zagotovila 50 % sedanjih količin organizirane odroke mleka v okraju ali 22 % celotne prodaje mleka, predvidene po planu za leto 1960. S tem bo

istočasno rešen tudi pereč problem preskrbe Jesenic z mlekom. Pomemben faktor bodo postala posestva v svinjskem mesom, zlasti pa še z zelenjavjo. Od ostalih pridelkov bodo leta 1963 imela kmetijska posestva v primerjavi s sedanjim celotnim odkupom v okraju naslednje viške: govejega mesa za 11 % več, prašičjega mesa za 4 % in krompirja za 7 % več.

Plantažni nasadi jablan, ki bodo osnovani že letos na površini

48 ha v Poljčah, Preddvoru in na Bledu, predstavljajo dolgoročno investicijo. Predvidoma bodo v letu 1970 že lahko dali približno 250.000 kg jabolk, nato pa postopoma iz leta v leto več tako, da je v letu 1975 že možen pridelek 500.000 kg najkvalitetnejših jabolk. Nasadi črnega ribeza, ki so prav tako osnovani na omenjenih posestvih na površini 13 hektarov, bodo polno obrodili že v letu 1964. Od njih pričakujejo približno 50.000 kg tega močno iskanega sadeža.

Promet bo treba modernizirati

V začetku aprila je bil v Beogradu prvi kongres Zveze prometnih tehnikov in inženirjev Jugoslavije, na katerem so predstavniki gospodarskih organizacij železniškega, rečnega, cestnega in ptt prometa razpravljali o najrazličnejših problemih s področja napredka prometa, med drugim o modernizaciji prometa, o sedanjem stanju prometnega omrežja in opreme, o organizaciji prometa itd. V referatu o razvoju prometa med leti 1947 in 1955 je bilo poudarjeno, da v tem razdobju ni bilo večjih teženj po modernizaciji. Med večje uspehe v tem razdobju bi lahko šteli le graditev novih železniških prog za osni pritisk 24 ton in graditev avtomobilskih cest Beograd-Zagreb ter graditev nekaterih drugih sodobnih cest. Dalje ugotavljalo poročilo, da večina vozilnega parka v železniškem prometu izhaja iz časa pred prvo svetovno vojno in nekoliko let po njej.

Podobno je bilo tudi stanje v pomorskom prometu, vendar je bilo zaradi nabave in graditve novih sodobnih ladij precej ladjevja zamenjanega. Slabše rezultate pa smo dosegli v modernizaciji naših pristanišč. Sistematična gradnja pristanišč se je pravzaprav začela šele s petletnim planom za razdobje 1957-1961, ki pa bo že kmalu dala pomembnejše rezultate.

Intenzivnejši razvoj je dosegel tudi cestni promet neposredno pred pričetkom izvajanja petletnega plana gospodarskega razvoja, predvsem glede modernizacije vozilnega parka in cestnega omrežja. V zadnjih letih se opaža napredek tudi v ptt prometu, to je v uvedbi in graditvi UKV omrežja in v telefonsko-telegrafskem prometu kot tudi v večji uporabi moderne opreme.

Na kongresu so sprejeli rezolucijo o smernicah za bodoče delo in o nalogah, ki poudarja, da se bodo Zvezni in njene organizacije trudile za ustavljanje znanstveno - raziskovalnih ustavov, laboratorijs in studijskih skupin, da bi s tem lahko čimprej uveli čimsodobnejšo prometno tehniko in organizirali najbolj racionalne tehnološke procese transporta. Velikega pomena za nadaljnje delo bo tudi okrepitev zvez in sodelovanja z drugimi družbenimi organizacijami, posebno s Socialistično zvezo, družtvu ekonomistov, sindikati in Ljudsko tehniko.

Predstovalci plastičnih mas bodo imeli na sejmu pester izbor različnih strojev; med drugim bo italijanska firma »Triulci« razstavila svoje stroje, ki se na zadnjem Sejmu tehnik vzbujali posebno pozornost. Kovinsko-predelovalna obrtna podjetja bodo imela na sejmu pester izbor orodja poznanih zahodnonemških proizvajalcev, med katerimi so znana podjetja Heinrich Böker, Stahlwille in drugi.

Posebno bodo na sejmu zanimivi eksponati za uslužnostno obrt. Italijanska firma »La nuova moderna« bo razstavila stroje za kemijsko čiščenje in barvanje, dalje italijanska firma »Eletro-sodobno opreme za brvice in frizerje, firma »Rosacometta« iz Milana razne stroje in orodje itd.

Prireditve v sezoni 1960 na Bledu

Novosti tudi letos - Nekatere predstave so postale splošno priljubljene

Z nam sta dve sezoni zelo pestrega in dokaj kvalitetnega sporeda zabavnih in kulturnih prireditv na Bledu. Izkusnje so pokazale, da je bogat in zanimiv družben in umetniški spored prireditv pripravljal čedalje večje število zvestih poslušalcev iz vrst domačih in tujih gostov.

Na izkušnjah, pridobljenih zlasti v zadnjih dveh letih, je tudi že za letos pripravljen spored poletnih blejskih prireditv. Vse kaže, da so se nekatere od teh že močno priljubile in so zavojilo tega postale že nekako tradicionalne. Med njimi naj omenimo glasbeno zabavno revijo »Težko, vožnje z odpitim dežnikom v roki, vožnje nepriliklavnih predmetov itd.«

Letos boste morda tudi vi številka v statistiki prometnih nesreč pri ONZ. Lahko pa si pomagate. Udeležujete se predavanj o prometni varnosti, berite propagandni material, ki je tiskan nalač za to akcijo, seznanjajte se s prometnimi predpisi in sploh storite vse, da boš tudi vi pameten in discipliniran koristnik cest.

Prav gotovo se bo med akcijo zaostrovalo kaznovanje kršilcev prometne varnosti. Seveda pa ta strogost tudi po tej akciji ne bo popustila. Sicer pa je vse to namenjeno le vaši varnosti, čuvanju vašega življenja.

Sodobna oprema

na II. mednarodnem sejmu obrti v Beogradu

Ena od najvažnejših nalog II. mednarodnega sejma obrti, ki bo od 1. do 10. junija v Beogradu, je omogočiti obrtnim gospodarskim organizacijam, da nabavijo sodobne stroje, orodje in druge opreme za modernizacijo svojega dela. V ta namen so predvidena tudi precejšnja sredstva, razen tega pa je zagotovljena ena milijarda deviznih dinarjev za uvoz te robe iz inozemstva. Zaradi tega so določeni tudi uvozniki, ki bodo na sejmu lahko realizirali plane uvoza opreme in strojev za obrte gospodarske organizacije.

Razumljivo je, da so realni izgledi za sklepanje pogodb na tem sejmu vzpodbudili mnoge znanje inozemske firme, da so prijavile svoje sodelovanje. Cesar prijave še vedno prihaja, lahko rečemo, da bo obrt imela dovolj priložnosti, da v solidnem assortimanu moderne opreme najde vrsto eksponentov, ki bodo zadovoljili njene potrebe.

Domača proizvodnja strojev in orodje za obrt bo na sejmu prikazala sama industrija in pa specializirane trgovske organizacije, inozemske stroje in opreme pa večje število znanih podjetij iz več držav. Mnoga od njih so že starci razstavljalci na sejmih tehnik in na Prvem sejmu obrti v Beogradu, nekatera pa se zdaj pojavljajo prvič na jugoslovenskem trgu.

Poznana ameriška industrija šivalnih strojev »Singer« bo razstavila specialne stroje za šivanje tekstila in kože. Razne čevljarske stroje bo prikazala italijanska firma »Siri« iz Benetk, prav tako pa tudi zahodnonemška tovarna »Frobana« iz Vučitrna.

Porast števila avtomobilov in razvoj avtomobilskih industrijev v Jugoslaviji zahteva izboljšanje raznih servisov za popravilo avtomobilov in gum. To je vzpodbudo nekaj inozemskeh firm, da se orientirajo na proizvodnjo take opreme. Med njimi so tako imenovana »avtomobilski hiša« »Hansmann« z Dunaja, firma »Karl Zängl« iz Münchena itd.

Predstovalci plastičnih mas bodo imeli na sejmu pester izbor različnih strojev; med drugim bo italijanska firma »Triulci« razstavila svoje stroje, ki se na zadnjem Sejmu tehnik vzbujali posebno pozornost. Kovinsko-predelovalna obrtna podjetja bodo imela na sejmu pester izbor orodja poznanih zahodnonemških proizvajalcev, med katerimi so znana podjetja Heinrich Böker, Stahlwille in drugi.

Posebno bodo na sejmu zanimivi eksponati za uslužnostno obrt. Italijanska firma »La nuova moderna« bo razstavila stroje za kemijsko čiščenje in barvanje, dalje italijanska firma »Eletro-sodobno opreme za brvice in frizerje, firma »Rosacometta« iz Milana razne stroje in orodje itd.

Iz dela Sveta za socialno varstvo Občine Škofja Loka

Reševanje socialnih problemov

Obrnili smo se na Janeza Kopriva, socialnega delavca, zaposlenega na Občinskem ljudskem odboru v Škofji Loki, da nam pove nekaj o delu in problemih, ki jih srečuje pri svojem poslu. »Zanimalo nas, kaj pravzaprav rešuje Svet za socialno varstvo?«

»Na Trati pri Škofji Loki imamo težave z mladoletnimi prestopniki. Morda bi vključevanje v organizacije, taborništvo itd. pomagalo reševati ta problem.«

»In ob koncu še, kakšne želite in načrte imate pri vašem delu?«

»Želel bi, da bi stanovanjske

tako da moramo dajati mesečno podporo kar 150 ljudem, ki nimajo lastnih sredstev za preživljaj. Po domovih za stare in onemogoče imamo 38 oseb. Invalidov in invalidskih upravičencev je v naši občini 516.«

Na Trati pri Škofji Loki imamo težave z mladoletnimi prestopniki. Morda bi vključevanje v organizacije, taborništvo itd. pomagalo reševati ta problem.«

»In ob koncu še, kakšne želite in načrte imate pri vašem delu?«

»Želel bi, da bi stanovanjske

skupnosti v naši občini končno začele z delom in del sedanjih problemov, ki jih moramo sami reševati, prevzemate tudi naše. Prav tako si želimo, da bi se zmanjšalo število socialnih podpirancev, da bi lahko ostalim nudili večjo podporo. Socialne probleme bi vsekakor laže reševali, če bi nam pri ugotavljanju dejanskega stanja naših ljudi pomagali vsi družbeni činitelji v naši občini. S skupnimi močmi bi prav gotovo več storili in pravilne poslovli.«

V. R.

Kot smo že pisali, se je v nedeljo, 3. aprila, pričela po vsej Sloveniji in tudi v našem okraju velika akcija za vzgojo v cestnem prometu. Vendar pa so se že ob začetku pojavitve nekatere težave, predvsem nerazumevanje nekaterih do te koristne akcije. Tak primer se je zgodil v Osnovni šoli v Žirovnicu in v Zgornjesavski dolini, kjer vodstvo Šole niso za to akcijo pokazala nobenega zanimanja. Kaj slab odnos do cestnega prometnega vzgoje sta pokazali tudi občinski komisiji v Bohinju, kjer je promet sorazmerno zelo razvit, in v Zireh. Dosej še nobenega predstavnika teh dveh komisij, ki so na nobeno sejo, kjer je v našem sklicu sklical okrajna komisija za propagando in vzgojo v prometu. Nasproti pa moramo pohvaliti ostale občinske komisije in šole, ki so se tega dela oprijele precej resno.«

PAZI: NA CESTI NISI SAM
Kolesarska akcija je prva v skupini podobnih akcij zato, ker so zakrivili največ prometnih

IV. reda 55 nesreč. V vseh teh primerih so na cestah precej nesreč zakrivili tudi kolesarji. Največ žrtev je bilo zato, ker niso nakazovali smeri, ko so zavijali v levo; sledi vožnja brez luči in odbojnega stekla, nesreč zaradi vinjenosti, vožnje vtric, vožnje z odpitim dežnikom v roki, vožnje nepriliklavnih predmetov itd.

OBVEŠČEVALEC

mali oglasi

Tovarniški delavci dam hrane in stanovanje. Ostalo po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku

1394

Prodam Vespo samo za 60.000 dinarjev zaradi denarne potrebe. Naslov v oglašnem oddelku.

1371

Cevljarska podjetja pozor! — Prodam nov čevljarski stroj

Pfaf ploh šteparico s kniheblom, preizkušeno za vsako usnje. Naslov v oglašnem oddelku.

1372

Prodam žensko Puchovo kolo. Naslov v ogl. oddelku.

1373

Prodam žensko Puchovo kolo. Naslov v ogl. oddelku.

1374

Prodam vzdijljiv desni štedilnik in vežna vrata. Cimzar Alojz. Zg. Bela 21. Predvor.

1375

Prodam skoraj novo krilno črpalko za vodo št. 4. Solar Jože. Sv. Duh 58, Sk. Loka.

1376

Prodam ugodno novo frizersko haubo. Naslov v oglašnem oddelku.

1377

Prodam večjo količino semenskega krompirja »Merkur«. Naslov v oglašnem oddelku.

1378

Prodam 1000 lepih sadik vrtnih jagod in dvojna stara železna vrata. Graščič, Polica, Naklo.

1379

Dam v najem ali prodam travnik in njivo na Miljah. Naslov v oglašnem oddelku.

1380

Motorni kolesi — Viktorija 250 ccm, Aero sport in AJS 500 ccm, obo lepo ohranjena ugodno prodam. Sušteršič Viktor, Zg. Bitnje 101, Zabnica.

1381

Kupim žganjekuharski kotel 70 do 80 litrov z napravo za mješanje brozge s pečjo ali brez. Naslov v ogl. oddelku.

1382

Kupim kravo s teletom — dobro mlekarico. Lokar Janez, Jezerska 44, Kranj.

1383

G. D. Primskovo sprejme hišnika. Pogoj: zamenjava stanovanja, ostalo po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku.

1384

Prodam takoj avto Opel Olympia Rekord 1955, odlično ohranjen. Ogled od 15. ure dalje vsek dan. Krznarič Pavel, Mojstrana 30.

1385

Prodam -Puch- 175 ccm, dobro ohranjen. Pušavec Franc, Voglje 61, Senčur.

1386

Prodam konja 2 leti starega. Zgornja Besnica 21.

1387

Moped dobro ohranjen ugodno prodam. Ogled samo popoldan od 15. ure dalje. Sempeterška 42, Stražišče.

1388

Prodam motorno kolo NSU MAXI 175 ccm, skoraj nov. Nako 61 pod -Gotovina-

1389

Prodam moped Colibri. Primskovo, Stirnova 10, Kranj 1390 1930-1966, trdo vezano, 40 kg pr.

16

knjig Briefmarken žurnal 1930-1966, trdo vezano, 40 kg pr. vovršne žime, hrastovo mizo s širimi stoli, 1 samokolnico, 1 ročni voziček na dva kolesa, ugodno prodam. Kolodvorska 1, Radovljica.

1393

Puch 200 ccm, model 41, ugodno prodam. Ogled v nedeljo 17. aprila, Dolenc, Skofja Loka, Puštal 95.

1392

Kupim dobro ohranjen pletični stroj št. 860. Tičar Angela, Zavod za rehabilitacijo invalidov, Linhartova 51, Ljubljana.

1393

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki so na zadnji poti spremili našega dobrega moža in očeta

IVANA GRMEKA,

finančnega preglednika v pokoju. Posebno zahvalo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za pomoč in darovanje vencev.

Zaljubča žena Franciška, sinovi: Broni, Tone, Stane in Lojze

„TERMIKA“

OBRAT ŠKOFJA LOKA - BODOVLJE

potrebuje
strojnega tehnika

ali absolventa industrijske (delovodske) šole za pripravo dela in vodenje delavnic. Potrebno je nekaj let prakse.

Prijave na upravo podjetja -TERMIKA-, Ljubljana, Titova 20 b.

MLADA RAST

„Odmevi izpod Krvavca“

»Odmevi izpod Krvavca« — to je glasilo pionirjev osnovne šole v Cerkljah in okoliških šol. Majhna brošurica je to, vendar je v njej vse polno člankov, pesmic in risb. Pridnim učencem pomaga pri urejanju učitelj Jože Varl.

Mnogo zanimivega in lepega napišejo pionirji. Kdor prebere to knjižico, s skrbjo in ljubezni urejevalno, bo zvedel prav vse o delu in življenju tamkajšnjih mladih ljudi. Sestavki učencev se vrstijo v rubrikah »Naše delo«, »Doživel smo«, »Odprimo našo pošto«. — V zadnjem letosnjem številki pišejo o svoji pionirski zadrugi o pripravah za mladinsko pravljico igro »Pehta«, o ustanovitvi športnega društva; pionirka je napisala kdaj in kje je videla Tita, drugi so spet objavili zgodbice iz domačega življenja itd.

Zvedeli smo, da bodo v kratkem izdal že četrto številko glasila z naslovom »Odmevi izpod Krvavca«. Danes pa bomo objavili nekaj sestavkov in pesmico cerkljanskih pionirjev.

Toplo spomladansko sonce je privabilo v naravo tudi mlade risarje iz osnovne šole v Škofji Loki, ki pridno upodabljajo škofjeloško okolico. Pod vodstvom prof. Pavla Bozovičarja, akademika slikarja, ti mladi ljudje s čoplicem in svinčnikom upodabljujejo motive iz narave

MLADI ŠAHISTI
V POLJANAH

Šolske in razredne skupnosti

Solske in razredne skupnosti se ustanavljajo po Šolah Širou Slovenije. — Tudi na naši šoli smo učenci sedmega in osmoga razreda izbrali in skupaj izvolili šolski odbor Šolske skupnosti. Potem, ko nam je tovarši upravitelj povedal dolžnosti in pravice te Šolske skupnosti smo pričeli z volitvami. Odbor Šolske skupnosti sestavlja Miha Bohinc — predsednik, Helena Šleme — tajnik, Mira Bobnar, Marjeta Robas in Vido Močnik pa so člani.

Odbor se je po volitvah takoj sestal in se pomenil o bočnem delu in nalagah. Na prvi prihodnji seji pa se bo lotil še drugih nalag in pomagal pri doseganjem še večjih učnih in vzgojnih uspehov Žole.

Učenci 7. in 8. razreda so tudi izvolili svoje razredne skupnosti. Čaka nas samo še delo, ki pa se ga bomo lotili z vesnostjo.

Naš pes Luks

Mi imamo lepega psa, ki mu pravimo Luks. Je velik, šarplaninski volčjak in je tudi dresiran. Zna razne umetnine. Ce mu vržem kamnem v vodo, ga prinese iz vode. Skače čez vsako, še tako visoko ograjo. Kadarka skače, skoči tako lepo, kakor bi zaplaval. Z menoj gre v trgovino in nese cekar. Vsi ga imamo radi, ker je priden in čuva našo hišo. Ce kdo pride k nam, laja, da se ga vsak boji. Z muco se ne moreti videti. Ce se zagledata, muca plaha. Luks se pa zaganja proti njej in laja. Mali -mucek, ki mu pravimo Mišo, pa se ga nič ne boji. Ce prideta skupaj, se nekaj časa gledata. Včasih ga Mišo tuči s kremlji malo poboz. Ko vidi Luks, da se ga Mišo nič ne boji, ga tudi on pušča pri miru.

Naš Luks zelo rad lovi miši po potu ali pri kozolcu. Na vrtu za hišo, kjer imamo zasadeno drevesa, pa velikokrat ujame kaščnega voluharja.

Vida Bohinc, 4. a r.

V nedeljo, 10. aprila, je bilo v Pojnah vse polno bruhnil v jok. Brž je stopila k njemu mlada učiteljica in ga potolazila. Težko se je bilo spraviti s porazom. Nihče ni rad v življenju razočaran in poražen. Ničesar pa čeprav za golo šahovnico. Seveda tudi mali pionir iz Javorja, ki je vstal že ob petih zjutraj, da je prišel na tekmovanje, nismo mislili, da bo prvi izgubil igro. Takih prizorov je bilo še dobiti, enim je žarel obraz od veselja, obraz drugih so bili žalostni. Živahnji komentarji mladih šahistov so se proti koncu tekmovanja bučno razglasili po vsej dvorani. Kar težko jih je bilo umiriti. Velik pokal, ki se je matiran, je glasno bruhnil v jok. Brž je stopila k njemu mlada učiteljica in ga potolazila. Težko se je bilo spraviti s porazom. Nihče ni rad v življenju razočaran in poražen. Ničesar pa čeprav za golo šahovnico. Seveda tudi eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo še letos, bo pokal postal njihov za vselej. Zagrizeni so seštevili točko za točko. — Še eno točko potrebljamo, pa bomo občinski pravci, je glasno povedal eden izmed poljanskih šahistov, »in pokal bo naš«. Vendar ni bilo tako zmagovalca. Poljanski šahisti so ga že dvakrat osvojili. Če ga bodo š

KULTURNI RAZGLEDI

SE DVE PREDSTAVI

V okviru občinske revije gledaliških družin v Kranju, sta bili v soboto in nedeljo v Prešernovem gledališču še dve predstavi. Dramska družina iz kranjskega Dijaškega doma je uprizorila Kulundžića Usode, Jezerjanji pa so se predstavili s Tiemayerjevo dramo Mladost pred sodiščem. Obe predstavi sta bili dobro obiskani, gledalci pa so igralce ngradili z navdušenim aplavzom.

Z nocojšnjo predstavo stražiške »Svobode« Dnevnika Ane Frank, bo občinska revija v Kranju zaključena. — Sinoč je dramska skupina iz Podbrezij uprizorila Korenovo »Vohunko 907«.

OBČINSKA REVIIA TUDI NA JESENICAH

V teh dneh je občinska revija gledaliških družin tudi na Jesenicah, ki pa se odvija povsem drugače kot v Kranju. Družine, ki so se prijavile za tekmovalne na reviji, nastopajo na svojih odrih, obiskuje pa jih potujoča komisija. Prav zaradi tega je še težko dati oceno dosedanjih predstav, ker bo moralna komisija obiskati še precej družin. Predvidevajo pa, da se bo sta obe komisiji, kranjska in jeseniška, še konec meseca sezeli in na skupnem posvetu izbrali štiri najboljše družine, ki

bodo nato tekmovali na okrajni reviji, ki bo v Kranju. Okrajna revija bo ocenjevala republiška komisija.

CERKLJANI GOSTOVALI V SENCURJU

V nedeljo zvečer je dramska skupina iz Cerkelj gostovala s Korenovo »Vohunko 907« v Senčurju. Če gremo mimo gledališke vzgoje Senčurjanov, moramo o predstavi zapisati, da so Cerkljani »Vohunko 907« uprizorili dokaj kvalitetno. Za zahteve amaterskih odrov sta predvsem zadovoljila gledališki jezik in liga, ki bi na ustrenejšem odru prav gotovo prišla še bolj do veljave. Prav zaradi tega bi se Cerkljani bolj upravičeno uvrstili za zaključno tekmovalje na kranjski občinski reviji gledaliških družin, kot so se Dupljanini.

PRVIČ NA JESENICAH

Gojenci Srednje glasbene šole iz Ljubljane bodo v Čufarjevem gledališču na Jesenicah priedeli samostojen koncert. Program bodo izvajali solisti, vokalisti in instrumentalisti ter simfonični orkester. Ker je to prvo gostovanje gojencev Srednje glasbene šole iz Ljubljane na Jesenicah vladala tod za koncert, na katerem bo nastopilo nad 60 mladih nadarjenih glasbenikov, veliko zanimanje.

V pondeljekovi številki našega lista smo že poročali, da so v soboto zvečer v kinu Storžič v Kranju prisostvovali premieri dveh najboljših jugoslovenskih kratkometražnih filmov — TRIJE SPOMENIKI in NA SONČNI STRANI CESTE — tudi njihovi ustvarjalci: Franc CERAR (na levi) — snemalec filma »Na sončni strani ceste«, Matjaž KLOPČIČ (v sredi) — režiser tega filma in Dušan POVH — režiser filma »Trije spomeniki«. Občinstvo jih je pozdravilo z burnim aplavzom in jih nagradilo s šopki nageljnem.

(Foto: Franc Perdan)

„PO DOLENJSKEM PO KRAŃJSKEM...“

Gmajne in košenice so hitro ostajale za nami, kajti vožnja po avtomobilski cesti dovoljuje hitrost, ki jo pač zmora vozilo.

V Novem mestu, središču Dolenjske, so nam pravili o tečastih tovarni Novoteks, o delavskih univerzih in o drugih pomembnih krajih, ki naj bi jih obiskali. Se posebej so pripovedovali o tovarni avtomobilov. Več let so vztrajno delali, preden so jih sploh priznali kot tovarno te vrste. Toda zdaj izdelujejo skoraj vse dele že sami in dajejo na trg kvalitetna vozila, pa naj jih nekdo prizna ali ne. Toda, žal, tudi tja nismo utegnili.

Ogledali smo si samo novo tovarno zdravil »Krka«. Za uvažanje zdravil je šlo iz državnih blagajn veliko, veliko denarja. Toda v zadnjih letih smo že veliko prihranili. K temu je prispevala tudi tovarna »Krka«. Pred sedmimi leti so začeli. Polagoma so se uveljavili. Povpraševanje, pravzaprav zahteve, po zdravilih so bili vedno večje. Danes imajo že skoraj 300 delavcev, 60 jih štipendirajo. Delajo na tri izmene. Nekatera zdravila in zdravstvene potrebuje izdelujejo izključno samo oni. Skupna letosnja proizvodnja po vrednosti bo že presegla milijardo dinarjev. Hkrati so nam pripovedovali tudi o gradnji nove tovarne, kamor se bodo selili po etapah in še znatenje povečali proizvodnjo. Kazali so že načrtne nove tovarne. Zelo nas je iznenadilo pojasnilo o propagandisti. V te namene izdajo letno nad 20 milijonov din. Imajo 7 propagandistov, ki stalno potrjujejo in obiskujejo zdravnik, katerim pojasnjujejo nove vrste zdravil, ki jih že tovarna izdeluje itd. In še nekaj zanimivega so pravili. Delavcev, zlasti moških, se ne dobijo več niti na Dolenjskem. Nove tovarne so zaposlike vse. Samo še dekleta iščejo službo. — Tudi tam je industrija že močno razvita.

Zatem smo krenili po avtomobilski cesti proti Zagrebu. Naš sopotnik, domačin, je pripovedoval o krajih, gradovih in zanimivosti pokrajine, po kateri smo potovali. Med drugim je pokazal ob cesti na levi neko domačijo. Posestnik tega posestva se je obesil, ko so delali cesto. Grunt so mu razpolovili. Njegove njive in košenice so

bile deloma na eni deloma na drugi strani avtomobilске ceste. Prehod preko pa je dovoljen oziroma mogoč le na pripravljenih nadvozih in podvozih. Zato je kmec začel obupavati. Hodil je iz pisarne v pisarno, okrog inženirjev in prosil, naj gradijo cesto drugod, naj mu ne razdvajajo grunta. To, seveda ni bilo mogoče. Toda on, ki je zmeraj gledal na svojo posest kot na edino možnost življenja, ni videl več rešitve. — Vzel si je življenje.

Ta dogodek smo komentirali kot posledico hitre spremembe v teh krajih. Avtomobilска cesta je nenadoma vnesla drugačen način življenja med ljudi. Posamezniki, ki so iz roda v rod mirno živeli v osamljenih vasih, so se nepripravljeno znašli v vrvežu prometa, ob široki avtomobilski cesti, ki jih je približala industrijskemu središču. Ta sprememba nujno vnaša nove navade, nove poglede na svet, vnaša mehanizacijo in splošne spremembe gospodarskega sistema in tudi spremembo v obdelovanju polj, v kmetovanju nasploh.

Med takim kramlijanjem in opazovanjem okolice smo krenili z glavnimi cestami na levo in zavili proti Krškemu. V Tovarni celuloze in roto papirja smo si ogledali, kako iz lesa izdelujejo celulozo in papir. Delo je dokaj mehanizirano. Vsak dan izdelajo v vlak (25 vagonov) celulozo, lesovine in časopisnega papirja. Vrednost proizvodnje presega že zdaj 8 milijard din letno. Kot so pravili, pa bodo zdaj razširili tovarno z novim agregatom in podvojili proizvodnjo papirja.

Naslednji obisk nas je oddaljil od tovarn in industrije. Slišimo v »Dolenjske Benetke« (Kostanjevico ob Krki). To je majhno mesteče, obdano z globokim jarkom vode — spomin na nekdanjo obrambo in na srednjeveško ureditev, kot so številni gradovi, samostani in obzidja po teh krajih. Toda dandasne se ponašajo z lepo kulturno tradicijo. Zlasti gledališko. Od čitalniške dobe preko Cankarjevih Hlapcev in Pohuščanja, kar se uprizorjali že po prvi svetovni vojni, pa do današnjih Dolenjskih kulturnih festivalov, ki jih prirejajo v Kostanjevici, se vleče živahnemu razvoju.

Zatem smo krenili po avtomobilski cesti proti Zagrebu. Naš sopotnik, domačin, je pripovedoval o krajih, gradovih in zanimivosti pokrajine, po kateri smo potovali. Med drugim je pokazal ob cesti na levi neko domačijo. Posestnik tega posestva se je obesil, ko so delali cesto. Grunt so mu razpolovili. Njegove njive in košenice so

prosvetna dejavnost tega mesta.

Krenili smo še v tamkajšnjo osnovno šolo. Ogledali smo njenovo zbirko slik. Pred leti so začeli zbirati slike. Pisali so znancem in svojem, ki so kjerkoli po svetu, a imajo »slikarsko žlico«. Ko so dobili prve slike, so se še bolj navdušili. Danes imajo 180 pomembnih slikarskih del, ki so jih v tamkajšnjo šolsko zbirko prispevali Lojze Dolinar, Božidar Jaktac, Ive Subič, Lojze Perko, Kralj in drugi znani naši umetniki.

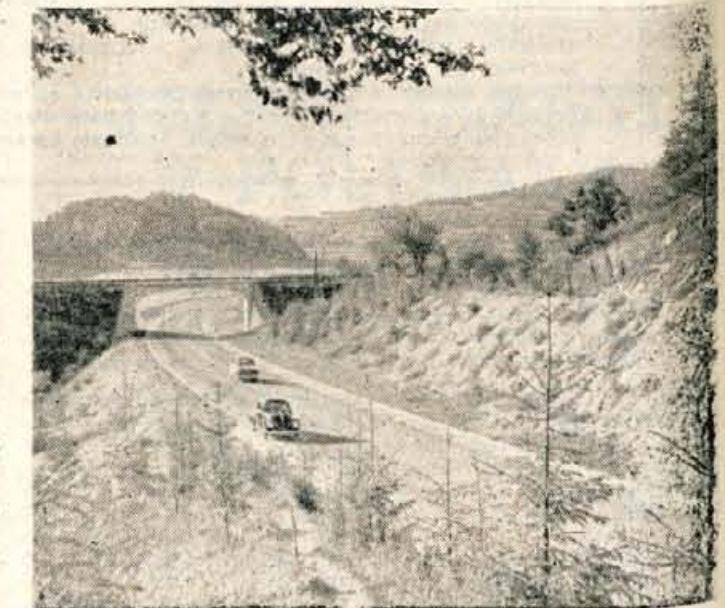
Na upravi šole so pravili, da je zbiranje teh slik vzbudilo med otroci veliko zanimanje za slikarstvo. Hkrati pa je to zanimaliva razstava v tem osamljenem kraju.

Zadnji obisk je bil k samotar-

tujizancem, ki je edini poobljen, da sme razgovarjati z zunanjim svetom.

Zadnja etapa je bil Otočec. Novo življenje, ki je zadnje čas teh krajih, se posebno z avtomobilsko cesto, je tudi tu zelo značilno. Nekdanja mogočna graščina je preurejena v privlačen turistični objekt. — Pre vhodom, na velikem dvorišču so bili avtomobili z oznamki »TS«, »ST«, »KS«, »ROMA« in tako dalje. Ta, še pred kraljim neznan, vendar lep kraj ob Krki, danes privabljajo toliko gostov iz raznih krajov. Poimki z lastnimi vozili zelo radi zavijejo iz glavnih cest do Otočca, ki slovi tudi po dobrimi pristni dolenjski kapljici.

Ko smo se vračali, smo ugotovljali, da je danes Dolenjska

Avtomobilска cesta je Dolenjsko spremenila v novo pokrajino

jem v kartuzijanski samostan v Pleterje. Kartuziane stejejo med najstrožje redje. Vsi, tam jih je kakih 30, živijo v svojih celicah. Samo k nočnemu obredju, zaviti v bele oblike, pridejo skupaj. Toda nas je zanimalo kako in kje so oni tam skrivali partizane v času NOB. Od turških vpadow, ko so nekajkrat razdejali ta samostan, pa skozi stoletja do danes so prestali razne viharje in potrese, vendar so vzdržali. O tem nam je pripovedoval eden izmed kar-

čisto prerojen. Kam je izginil Jurčičev Deseti brat? Kako so spremenjeni potomci Stritarjevih, Levstikovih in Trčanovih junakov. Izginili so strahovi iz Gorjancev, nekdanje čaravnice, grajske dekle in tlačani so postali samozavestni člani delavskih svetov. V nekdanjih grofovskih sobanah se zbirajo turisti, preko polj se vije široka avtomobilска cesta in preko mladega rodu nastaja ondot nekaj povsem novega.

K. Makuc

Živahen razvoj tiskane besede na Gorenjskem

Objavljamo izvlečke iz referata, pripravljenega za posvetovanje vseh tovarniških in lokalnih listov kranjskega okraja. Posvetovanje bo na pobudo ideološke komisije je Okrajnega odbora SZDL konec aprila v Kranju.

Nagel gospodarski razvoj, zlasti v zadnjih letih, je vplival med drugim tudi na izredno hitro povečanje časopisne dejavnosti na Gorenjskem. Razen »Glasa Gorenjske«, ki izhaja že od 1947. leta, so od 1952. leta sem začeli izhajati še naslednji časopisi oziroma revije: Železar,

Tržiški vestnik, Iskra, Planika,

Tiskanina, časopis Železar, Sava in Loški delavec. Trenutno pripravljajo lasten časopis še v podjetju »LIP« Bled. V prihodnje bo lasten časopis začela izdajati tudi Okrajna trgovinska zbornica v verjetno še druge sorodne ustanove.

»Glas Gorenjske«, ki je do 1956. leta izhajal enkrat na teden na povprečno 6 stranch, je od 1956. leta do vključno 1959. leta izhajal dvakrat na teden na povprečno 13 stranch, d. 1. januarja 1960 pa izhaja trikrat na teden na povprečno 18 stranch, razen tega pa mu je priključen še Uradni vestnik okraja Kranj.

Vsa ta pestra založniška dejavnost, ki se je razvila hkrati s krepitevijo materialnih odnosov delavskega in družbenega upravljanja, vsekakor zahteva sprito izredne politično-vzgojne funkcije, ki jo opravlja, da se posebno skrbno prouči.

Ni dvoma, da je solidna informiranost prebivalstva osnova, da se vzbudi interes za sodelovanje ljudi v komunalni samoupravi.

Se zlasti je pomembno dobro informirati delavce o stanju in raznih problemih v podjetjih. Tisk je zategadelj lahko močno sredstvo za mobilizacijo ljudi za posamezne politične akcije. Tovarniški tisk lahko močno poživi in aktivizira delo kadrovsko-socialne službe v podjetjih, mobilizira ljudi k večji delovni storilnosti, za boljšo kvaliteto, za sistematično strokovno izobraževanje, za dobre medsebojne odnose, za moderne organizacijske metode, za dajanje racionalizacijskih predlogov, za upoštevanje veljavnih predpisov in ukrepov itd.

V sedanjem fazi našega družbenega razvoja je hitro in solidno obveščanje osnova za nadaljnji razvoj naših samoupravnih organov. Ljudje želijo biti hitro in točno obveščeni v vseh zadevah s področja našega gospodarstva, notranje politike, zunanjega politike in z drugih področij. Ce jih ne bomo obveščali mi, se bodo pač obveščati na najrazličnejše druge načine, kar pa mnogokrat privede do najrazličnejših govorčenj in razburjanj in lahko bistveno vpliva na politično situacijo na terenu ali pa na produktivnost in medsebojne odnose v podjetju.

Analizo obveščenosti delavcev v najrazličnejših vprašanjih, ki so bile izvedene v mnogih gorenjskih podjetjih, so pokazale, da delavci zelo malo vedo o lastnih podjetjih, da so slabo obveščeni o sklepih samoupravnih organov, kaj se, da bi bili vnaprej obveščeni o njihovih sejah, da jim ni znano kako se jim obračunava dohodek itd. Itd. Vse to kaže, da bo treba še v večji meri kot dolejšnjem uporabiti, razen običajnih sredstev za

jo je list razpisal preteklo jesen, se vidi, da povprečno prebere eno številko lista 5 prebivalcev. To pomeni, da čita »Glas Gorenjske« povprečno 61.000 Gorenjevcov. To število jasno kaže izreden pomen, ki ga ima list kot glasilo SZDL.

Do hitrega skoka v celotni načladi v letu 1951 je prišlo z zdržljivo jesenskega »Kovinarja« in »Gorenjskega Glasu« v enotnem listu »Glas Gorenjske«. Razen tega zabeležimo, razen normalnega porasta iz leta v leto, hitrejši skok še v letu 1956, ko je začel izhajati »Glas Gorenjske« dvakrat tedensko in v letu 1959, ko je prišlo do spojitev dveh slovenskih dnevnikov v »Delo«. Karakteristično za zadnje obdobje je, da vse bolj redno število starih naročnikov pada pa število izvodov prodanih v kolportaži.

Sprito vse večje potrebe, da so ljudje obveščeni o vseh važnih problemih v podjetju, v komuni, v okraju in v širši skupnosti, se opaža, da naraščajo naklade vseh časopisov, tako tovarniških, lokalnih in republiških. Vse večje število tovarniških časopisov torej ne izključuje razširjanje ostalih časopisov v okraju, marveč nasprotno celo omogoča hitrejše razširjanje tiskane besede nasploh. V kranjskem okraju je že preko 26.000 radijskih sprejemnikov, kar pomeni, da smo že dosegli evropsko povprečje, saj na dobro 5 prebivalcev pride po en radijski sprejemnik. Razen tega se v okraju razpeča približno 12.200 izvodov »Glasu Gorenjske« in okoli 30.000 izvodov tovarniških in komunalnih časopisov. Tudi tu se moramo znebiti starih okvirov politične dejavnosti in preiti na nove moderne oblike, kajti mnogo večji učinek ima, napisati v svoje glasilo, ki ga, kot smo že zgoraj ugotovili, bere povprečno 60.000 ljudi, dober članek, ki pa govoriti na mnogih sestankih in konferencah, zlasti v spletu, kajti mnogo večje učinke ima, napisati v svoje glasilo, ki ga, kot smo že zgoraj ugotovili, bere povprečno 60.000 ljudi, dober članek, ki pa govoriti na mnogih sestankih in konferencah, zlasti v spletu, kajti mnogo večje učinke ima, napisati v svoje glasilo, ki ga, kot smo že zgoraj ugotovili, bere povprečno 60.000 ljudi, dober članek, ki pa govoriti na mnogih sestankih in konferencah, zlasti v spletu, kajti mnogo večje učinke ima, napisati v svoje glasilo, ki ga, kot smo že zgoraj ugotovili, bere povprečno 60.000 ljudi, dober članek, ki pa govoriti na mnogih sestankih in konferencah, zlasti v spletu, kajti mnogo večje učinke ima, napisati v svoje glasilo, ki ga, kot smo že zgoraj ugotovili, bere povprečno 60.000 ljudi, dober članek, ki pa govoriti na mnogih sestank

Znanost in tehnika

ULTRAZVOK IN RAST RASTLIN

Uporaba ultrazvoka je postala raznovrstna. Pred nedavnim je bila objavljena še ena, na prvi pogled čudna, vsebina ultrazvoka. Ta namreč pomaga rasti raznih rastlin.

Pokus je opravil Institut biofizike Akademije znanosti SSR. Ultrazvok je spodbujal rast koruze, poleg katere je rastla koruza pod normalnimi prirodnimi pogoji. Ta je seveda zastonila za prvo. Na osnovi tega poskusa so dosegli hitro rast solate, paradižnika in nekaterih drugih rastlin v topih gredah.

DERATIZACIJA V PARIZU

Potem, ko so ugotovili, da se je pri podganah v Parizu pojala epidemija vnetja ledvic in maledljive zlatenice, je Medicinska akademija Francije predložila pariški občini, da v interesu prebivalstva v najkrajšem

Prekinitev gradnje

Nepričakovano, sredi najbolj intenzivnega dela, so prenehali graditi najnovejšega ameriškega lovca F-108 »Rapier«. Zakaj so tako nedenadno prekinili dela na tem menda veliko obetajočem letalu, ni znano, govorijo pa, da je bilo za njegov razvoj in za gradnjo doslej porabljenih že blizu 150 milijonov dolarjev. Pri gradnji tega lovskega letala in pri njegovi konstrukciji je bilo zaposlenih okrog 2000 oseb!

Zanimiv letalski film

V francosko-sovjetski kooprodukciji so posneli zanimiv letalski film »Normandija-Njemen«, ki govorji o borbi eskadrile francoskih lovskih pilotov, ki je družno s sovjetskimi letalci v II. svetovni vojni borila za uničenje nacističnega letalstva. Film je režiral francoski režiser Jean Dreville, avtor znanega filma »Bitka za težko vodo« in še nekaterih drugih uspehov filmov s tematiko iz II. svetovne vojne.

času preseli tržnice in klavnice, nato pa opravi splošno deratizacijo.

SONČNA ENERGIJA

Sonce razpolaga z ogromnimi zalogami energije. Ugotovljeno je, da je potencialna moč sončnih žarkov, ki padajo na zemljišče okrog 400 kvadratnih metrov, enaka 1000 konjskim silam.

STROJ IN LJUDJE

Samo en sam velikanski ekskavator lahko izkopuje v enem letu koliko zemlje, ki bi zadostovala za graditev treh Keopsovih piramid. Toda: Keopsovo piramido, visoko 146 metrov, je gradilo 100 tisoč ljudi 20 let.

PROSTOR ZA REZERVNO KOLO

V slehernem vozilu bo dovolj prostora za rezervno kolo — tako pravijo v angleški tovarni Dunlop. Tam so namreč izdelali posebno avtomobilsko rezervno kolo, ki je povsem plasko in ga lahko spravimo kamnoli v vozilu. Ko ga potrebujemo, odpremo na kolo pritrjenje jeklenko z ogljikovo kislino, ki gumo napolni in napne. Napeta guma je sicer ozja od običajne pnevmatike, vendar zdrži okoli 600 km vožnje, kar je več kot dovolj.

TONE SVETINA LOVČEVA HČI

130.

Prišli so v kočo. Po večerji je stari zaredmal. Herman in Minka pa sta posedela ob ognju. Dekle je bilo ta večer posebno igrivo razpoloženo. Herman ji je laskavo govoril in jo božal po roki. Glas se mu je tresel in oči so mu zarele: »Ali boš šla z menoj? Vsega bi imela v mestu. Rad te imam.« Zaupljivo in hvaležno ga je pogledala. Godile so ji laskave besede. Pustila je, da jo je privil k sebi, jo božal in jo poljubil. »Ali boš moja,« je šepeval z zvoldljivim, mehkim glasom. Minka se mu je smehljala.

131.

Temni oblaki so zkrili mesec. Svit ognja, ki je rahlo vdiral skozi okno, je pripeljal Boštjana h koči. Kakor senca se je plazil od dreves do dreves. Hotel je na lastne oči razrešiti to uganko. Kar je videl, je bilo več, kakor je pričakoval. S hrbiti obrnjena k oknu, sta sedela objeta. Zaškrpila je z zobmi in oči so se mu zateskale v nevarnem soju. »Zvodenka! Što bleduhasto grinti! Ali naj ti pobijem? Ne, pneumazano bi bilo. Naj ga ima. Kdor je močan, lahko gleda resnici v obraz in gre svojo pot, k svojemu cilju.«

132.

Vendar mu je bilo grenko in prazno v duši. Naslonil je čelo z belo obvezo na steklo. Opazil je, da se je deklev vznenirilo. »Pusti me Herman. Strah me je. Tako, kot da naju nekdo gleda.« »Ne nori, saj slišiš, kako oče smrči.« Nagonsko se je ozrla proti oknu. Obstala je, kakor okamenela. Naravnost vanjo so zrle jeklenovise, prodorne oči, užaljeno inboleče. Brezupno je kriknila in se vsa stresla. Obraz na oknu pa se ni zganil. Miren je bil, negiben, kakor narisan na steklu. K oknu je pogledal tudi Herman.

Bela nevarnost morja

Kljub sodobnim navigacijskim sredstvom so ledene gore še vedno nevarnost, na katero gotovo lahko računajo kapitani, katerih ladje plovejo po severnem Atlantiku. Nesreča »Titanica«, ki velja za doslej največjo pomorsko katastrofo, je prejkone še vsem dobro v spominu. Vendar pa je ladjam na morju v področjih ledeneh gora danes laže kot pred desetletji. Na nevarnost jih namreč opozarja široko razpredena mednarodna mreža za nadzorstvo nad ledom, ki ogroža plovne poti.

Ledene gore v Atlantiku so največjo ledeno goro so opazili leta 1860. Imela je obliko črke L, s prvim krakom dolgin 85 in drugim krakom dolgin 48 km. Sicer pa so ledene gore srednje velikosti v povprečju težke okoli 30 milijonov ton.

Radar omogoča ladjam, da ledene goro pravočasno odkrijejo. Nesreča pa kljub temu še vedno niso izključene. Leta 1941 so zato na zahtevo ladijskih družb organizirali »Mednarodno ledeno patrolo«, katere letala in ladje nenehno križarijo nad ogroženim morjem in sproti heležijo položaj posameznih ledeneh gor, smer njihovega gibanja, hitrost, velikost in druge podatke, ki jih nato posredujejo ladjam.

Oživljanje človeškega srca

Sovjetski učenjak N. S. Džavarajan je iznašel nov način oživljavanja človeškega srca, ki prenehava delovati med operacijo. Kirurgi sedaj poslužujejo običajno metode neposredne masaže srca, kar zahteva odpiranje prsnega koša bolnika, ali pa električnih impulsov, ko položijo elektrode na samo srce.

Toda električni impulsi, ki jih dobivajo iz specialnega aparata, niso zmeraj usklajeni z ritmom, ki je potreben srcu, da bi ponovno začelo delovati. Zato je omenjeni sovjetski učenjak prišel na idejo, da bi uporabili električne impulse, ki jih srce izpušča pri delu. Tu gre za tako imenovani biotok. Ker pa je tok zdravega človeškega srca zelo slab, je bilo treba skonstruirati elektronski

aparat, ki bi te impulse okreplil. To je uspelo vrsti sovjetskih elektronskih inženirjev.

Pravstavljenemu dajalcu biotoka namestijo na puls roke superobčutljive elektrode, ki lovijo impulse njegovega srca. Tako dobjeni impulsi zdravega srca pridejo do novega aparata, ki te impulse okrepi, nakar pa jih dovrša po kablih do elektrod, ki so na srcu operiranega bolnika. Pod udarci prirodnega ritma začne obrnilo človeško srce naglo oživljati in že po nepolni minutni se vrati v normalno delo. Nova metoda bo zelo v prid diagnostiki srčnih obolenij, iznajdljitev pa sodi, da bi z biotokom lahko zdravili tudi kronična srčna obolenja, pri katerih še ni pomembnejših poškodb same mišice.

Zaradi izbruha plina, so bile prekinjene tudi telefonske zveze. Pot do vrtine je komaj prehodna.

Eksploziven izbruh

Ko je v soboto zvečer na nafotonosnih poljih med Boko in Konakom blizu Zrenjanina pritiske plina začel počasi slabiti, so beli rudarji mislili, da se bo vse pomirilo. Tako se je tudi zgodilo. V nedeljo ob 7.58 je pritiske polnoma prenehal. Toda zatisce je trajalo samo do 9.40, ko se je zgodilo nekaj, česar se bodo delaveci na naftnih poljih še dolgo spominjali. Prišlo je do strašnega izbruha, ki ga je spremiljalo hudo grmenje. Plin je brhal z veliko silo. 42 metrov visoki jekleni stolp se je začel nagibati in se v nekaj trenutkih znašel na tleh. Rudarji niso imeli časa, da bi karkoli ukrenili. Vse se je zgodilo tako hitro, da bi bilo reševanje zamoran. Ko se je zrušil stolp na vrtino K03, iz katere bruha plin, je nastalo veliko žrelo s premerom 5 metrov, v katerega se je pogrenzilo podnožje stolpa. Plin bruha s pritiskom 500 atmosfer. Vse naokrog leti pesek pomešan z vodo.

Zaradi izbruha plina, so bile prekinjene tudi telefonske zveze. Pot do vrtine je komaj prehodna.

Avtomatizacija

Uprava jetnišnice v Fort Madisonu (ZDA), je montirala televizijske kamere v celicah in na hodnikih, tako da so jetniki zdaj stalno pod nadzorstvom. Aparati so nadomestili več sto paznikov.

Dva dni pred mlajem so v Hribarjevem drvošču na Mežakli zapele sekire. Hribar je prišel s svojimi hlapcem, pomagat pa so mu prišli še Gabrov Janez, Trpin, Hrast in Smrekar. Tudi Lenart je za tisti dan zapri svojo kovačnico.

Do večera so pomlajili vse bukovje.

»Do šmarnih maš naj ostane vse tako kakor je, da veje izvlečejo sok. Potem pa naredimo skladovnice,« je odločil gospodar, ko so pospravljali orodje.

Popoldne tistega dne je grščak ukazal poklicati gozdarja. Bil je ves iz sebe spriče predrnosti, ki si jo je dovolil Hribar. Od Reparja je zvedel, da Hribarjevi sekajo na Mežakli. Dolgo je premišljaval, kako bi Hribarju preprečil nakano. Nazadnje pa si je le domisli. Oglar Volk na skuhu iz te bukovine oglje. Oglje gre v denar! In to ga ne bo nič veljalo. Volk tako mora delati za grad; za pomoč bo vzel tlačane — ki jih bo pač pridržal tak dan več pri tlaki — no, in v zvozilih bodo tudi tlačani na Savo. V takšne misli zatopljen je pričakoval gozdarja.

Ker Urha le ni hotelo biti, je pod večer sam krenil proti gozdarskemu poslopju že zaradi sprehoda. Ko je prispel do tja, je videl gozdarja ravno prihajati domov.

»Kje pa hodiš, Urh?« Ze popoldne sem bil postal pote,« ga je ogovoril ne baš prijazno.

»Pri Volku na Trati. Pravzaprav sem mu izkazoval les za oglje. Zadnjici ste mi naročili, naj se letos postavi čimveč kop.«

»Da tako sem bil naročil,« je rekel grščak in pikro pristavil: »Povedat sem ti prisel, da je Hribar danes podrl Gabrénikov drvošč. Kar prav! Povej Volku, naj je vse bukovine skuh oglje! Hribar je lisjak, a jaz ga prelišim, ha, ha!«

Tudi gozdarju je ušel nasmešek, pa ga grof ni opazil, kajti mrak je že legal na pokrajino.

V.

Tisti dan pred kresom so pastirji napravljali na Dolgi ježi grmado za kresovanje.

Tudi Hribarjev novi ovčar Janez je imel obilo dela: nabrat je bilo treba kresnih rož in narezati praproti, da vse to ponese domov, kakor mu je bil zjutraj naročil gospodar.

STANKO LAPU SUOBODNIJAK HŘIBAR

Vendar se je hitro zbral. Ze zaradi dekleta. »Si videla, da sem mu izbil pero! Kako čudno se je nagnil, ko se je spustil z veje. To je dobro znamenje, veš.«

»Za koga? Za lovec ali za petelinu?« je razdraženo vprašala Fraja.

»Za loveca menda!« je mirno rekla Herman, skrivaj stisnil dest in tlho zaklep. »Ranjen je in lovec Fric ga prav gotovo najde. Jo je skušal potolažiti.«

»Kje pa je Fric?«

»Za temelj robom,« je pokazal v smer, kamor je odletel petelin.

»Počakajva ga!«

»Bolje, da ne! Zebe te. Saj se vsa treše. In Fric se tako vrne h koči po bližnjici.«

Pobral je po tleh razmetano orožje in odšla sta h koči.

Za njima se je kmalu vrnil Fric.

»Kaj je s petelinom? Ga ni prineslo čez rob?« je osorno povalila Fraja, ko je zagledala Frica praznih rok.

»Ni ga bilo, grofična! Verjetno zaradi ljudi, ki sem jih videl pod seboj v globeli, kjer podirajo macesne,« se je opravičeval Fric.

»V Gabrénikovem macesnovju!« je skočil Herman, kakor bi ga bil usekal gad. Nato je predlagal: »Danes ni bilo s petelinom nič, zato poskusimo še zvečer, ko prileti na grad in pa jutri zjutraj. In ker imamo časa na pretek, si gremo zdaj lahko ogledat Gabrénikov drvošč.« Ce je šlo za koristi gradu, se sekira ni oziral niti na Frajine muhe.

Poplaknil je iz vrha ostanek črnine in se obrnil proti vratom.

Nadelni so si orožje, zapahnil vrata in odšli.

Sekira in žaga sta jim že od daleč izdajali ljudi.

»Kaj iščete v naših gozdovih?« se je zadrl Herman in se oblastno razkoračil pred možem, ki je klestil pravkar podrt mesecen.

Ogovorjeni se je ozril, si popravil dolge, nekoliko osivele lase in zapitočil pogled v valpta.

»Mislim, da me poznate, gospod!« je svobodnjak mrko odgovoril in pristavil: »Kar smo podrli, je padlo na mojem! V graščinskih gozdovih še nikoli nisem odsekal niti toliko, da bi si mogel narediti toporišče za sekiro.«

»Ta gozd je bil Gabrénikov in je postal po njegovi smrti last gradu.«

»Ta gozd je po ženitni pogodbi še pred Gabrénikovo smrto pripadal meni!« je pribil Hribar in potkal s sekiro po deblu.

»Zakaj pa mi vi niste iz grajskega dali tistih nekaj debel, ki jih potrebujem za streho, saj največ kujem za grad?« se je oglašil Lenart, ki je s Hribarjevim hlapcem razčigalo deblo.

»Ker mi nisi do adventa okočal sani, kakor sem ti bil nalič!« se je oskrbnik zadrl nad kovačem.

»Temu nisem bil krv jaz, ampak fužinar s Save, ki mi ni pravčasno žezele poslal,« se je branil Lenart ter doda: »In tako se me je usmilil Hribar in mi dal iz svojega.«

Herman pa, kakor da je preslišal zadnje besede, se je obrnil k Hribarju in rekel: »Prav, ta les naj vzame kovač, toda zapisalo se bo, da ga je dobil po gradu.«

Te dni po svetu

TAMBRONI ODSTOPIL.

Tri dni po izglasovanju zavrnice novi italijanski vlad, je leta po sklepu vodstva krščansko-demokratske stranke in sklep seje ministrskega sveta, odstopila. Tambroni je sicer skušal prepričati odločitev o odstopu, ostali člani vodstva, razen pristašev desničarske Andreottijske struje, pa se niso strinjali z njegovimi argumenti in so zato pozvali Tambronia, naj odstopi. Predlagali so sestavo nove administrativne vlade z vpajem določenim rokom trajanja.

FRANCOSKI PREMIER
V ALŽIRIU

Francoski ministrski predsednik Michel Debré je v ponedeljek prispeval na tridnevni obisk v Alžirijo. Iz Alžira je takoj z letalom odpotoval v Tizi Ouzou, glavno mesto Cabilije, kjer je poležil temeljni kamn za vladno poslopje in se razgovarjal z lokalnimi voditelji o načrtu za gospodarski razvoj tega področja.

Francoske vojaške oblasti so objavile sporočilo, da so pripravljeni alžirske osvobodilne vojske pripravljali atentat na francoskega ministrskega predsednika. Oblasti so v zadnjem času to namero preprečile.

SKLEPI ALŽIRSKE VLADE

Alžirska vlada je v ponedeljek, 11. aprila, objavila sporočilo, ki pravi, da je sklenila sprejemati tuje prostovoljce ne glede na poreklo. Prednost imajo tehnički. Ta sklep je vladna sprejela na zadnji seji, ki je bila prejšnji teden v Tripoliju v Libiji.

SUKARNOVO POTOVANJE

Po odhodu iz naše države, kjer je bil tri dni gost predsednika republike Josipa Broz-Tita, je predsednik indonezijske republike Ahmed Sukarno za tri dni obiskal Bolgarijo, nato pa odpotoval na uradni obis v Romunijo, kjer se trenutno mudi.

AGRARNA REFORMA

Direktor kubanskega Instituta za agrarno reformo Nunez Jimenez je po radiu in televiziji izjavil, da je ta vladni institut doslej odkupil ali razdelil 6,700.000 juter zemlje, ki so jo izročili zadružam in da bo razen te zemlje razlaščenih še okoli 13,200.000 juter zemlje. Od vlade je dobilo doslej zemljo v last okoli 7500 revnih kmetov.

LIUDJE IN DOGODKI

Konferenca solidarnosti

Ob dogodkih v Južnoafriški uniji. Kdor drugemu jamo koplj...

zen o tem vprašanju bodo še posebej govorili o popolni odpravi kolonializma na obeh celinah, o splošnem razvoju in še posebej o kulturnem in socialnem razvoju.

Izdaja CP »Gorenjski tisk« – Urejuje uredniški odbor.

GLAVNI UREDNIK: Slavko Beznik
Tel.: uredništva 475, uprave 397 – Tekoči račun pri Komunalni banici v Kranju 607-70-1-135 – Izdaja ob ponedeljkih sredah in sobotah – Letna naroč. 900 din. mesečna 75 din.

TELESNA KULTURA

Mario Klemente je presenetil

Franc Planinc precej zaostal

V nedeljo je bilo prvkrat na Gorenjskem v novi strelski dvoranji v Tržiču republiško prvenstvo »Za zlato puščico«. Za odlikovanje se je borilo preko 100 najboljših strelcev in strelk iz Slovenije. Kakor prejšnja leta je tudi letos tekmovanje prineslo presenečenje. Mario Klemente iz Nove Gorice je s 556 krogom od 600 možnih, s tremi krogri prednosti osvojil to največje in najpomembnejše strelski odlikovanje. Na drugo mesto se je uvrstil Karel Mlinarič iz Maribora s 553 krogom. Franc Planinc kot dvoletni zmagovalec se je moral letos zadovoljiti s 550 krogom šele s 6. mestom. Gorenjski strelci so se dokaj dobro odrezali,

zlasti je presenetil mladinec Franc Bizjak z Javornika, ki se je s 553 krogom uvrstil na 3. mesto (manj desetic). Janez Otrin z Javornika se je uvrstil na 12. mesto, Franc Peternej iz Save na 31., Tine Luznar na 37., Božo Matovrh na 38., Vera Otrin z Ja-

vornika na 50., Majda Kralj z Jesenic na pa na 95.

Lepo športno gesto je napravil Mariborčan Karol Minarič, ki je za uspeh sprejel le diploma, medtem ko je praktično darilo, zapestno uro, poklonil svojemu sodelavcu pri tarčah. –an

Množično tekmovanje

Ze sedaj se povsod pripravljajo, da bodo kar najslovesnejše proslavili 1. maj – Praznik dela. Tako bo športna komisija pri sindikalni podružici tovarne gumijevih izdelkov »Sava« organizirala v počastitev tega mednarodnega praznika množična športna tekmovanja. Na teh tekmovanjih bodo lahko sodelovala

vsa podjetja, ustanove in šole s področja kranjske občine.

Vsi prijavljeni pa bodo lahko tekmovali v namiznem tenisu, obojkji, rokometu, streljanju in šahu. Za vse zmagovalce je sindikalna podružnica pripravila tudi lepe nagrade, pokale in plakete.

Pionirsko atletsko prvenstvo Kranja

Atletski klub Triglav iz Kranja je prav te dni razpisal atletsko prvenstvo za pionirje na področju kranjske občine. Prvenstvo bo končano v petih kolih, in sicer bodo pionirji nastopali v dveh skupinah A in B. To tekmovanje pionirjev se bo predvidoma pričelo že v nedeljo,

17. aprila, in se bo končalo 10. septembra. Pravico nastopanja bodo imeli vsi pionirji in pionirke s področja kranjske občine.

V skupini vsakega kola bodo tekmovali pionirji in pionirke v teku na 60 m, skoku v višino in metu krogle.

V B skupini vsakega kola pa bodo tekmovali pionirji in pionirke v skoku v daljino, mlajši v teku na 600 m, starejši pa v teku na 800 m, pionirke pa bodo skakale v daljino, mlajše bodo tekle na 200 m, starejše pa na 400 m. Vse rezultate pa bodo sodniki ocenjevali po finskih tablicah. Prvo plasirani tekmovalci v vseh kategorijah bodo postali prvaki Kranja za l. 1960 in bodo prejeli pokale v trajno last. Prvo kolo bo na igrišču Triglava. Tekmovalci pa se bodo lahko prijavili pol ure pred pričetkom tekmovanja.

Šolsko tekmovanje v krosu

Pretekli torek popoldne je bilo za Mestnim kopališčem v Kranju tekmovanje v krosu za učence Industrijske šole »Iskra«. Proga je bila dolga 1500 metrov in jo je pripravil znani športnik Gašper Kerdež.

Pri pričakovanju je prvo mesto osvojil Miha Hafner s časom 5,36 iz III. B. Ekipno pa je zmagala prva ekipa III. B razreda, druga pa je bila ekipa II. B razreda.

Na tem tekmovanju je sodelovalo 30 tekmovalcev – učencev IKS »Iskre«. Za uspeh in počitovanost so prvi trije tekmovalci prejeli diplome in praktične nagrade. Z-r

Interni atletski miting

V soboto popoldne ob 16. uri pa atletski klub Triglav organiziral interni miting na katerem bodo nastopili malone vsi atleti kranjskega »Triglava«. Prav tako pa je v zadnjem času atletski klub Triglav organiziral tudi seminar za atletske sodnike, ki bodo lahko sodili že v letosnjem sezoni.

Šah med mladino

Preteklo nedeljo, 10. aprila, je bilo na Trati pri Škofji Luki namiznoteniško prvenstvo osnovnih mladinskih organizacij v Škofjeloški občini. Tekmovanja se je udeležilo 13 ekip in je prvo mesto osvojila Gimnazija v Škofji Luki, druga je bila Vajenska šola, itd.

Režica Nikolić in Marjana Plut v družbi s psom »Vidro« na treningu v Somboru

Nimam dobrega trenerja

Med ženskimi predstavnimi Jugoslavije na evropskem namiznoteniškem prvenstvu v Zagrebu se je prav gotovo najbolje izkazala Kranjčanka MARJANA PLUTOVA. Ona si je edina utri pot v osmino finala, kjer je naletela na Paisjafrovo. Čeprav se je mlada Kranjčanka odlično Rusini dobro upirala, jo je le-ta odpravila s 3:1.

V zvezi s tem smo jo obiskali in ji postavili nekaj vprašanj:

»Ali si s svojim uspehom na evropskem prvenstvu zadovoljna?«

»Ne, ker bi bilo lahko precej bolje.«

»Kaj pa ostali jugoslovanski tekmovalci?«

»Lahko rečem, da so vsi razočarali, edini večji uspeh,

ki smo ga morda dosegli je osmo mesto v dvojicah pri ženskah, ki sva ga osvojili s soigralko Čovičevou.«

»Zanimala nas, če si v svojem življenju še kdaj igrala bolje, kot na letosnjem prvenstvu?«

»Menim, da je bila to doblej moja najboljša igra.«

»Kakšna pa je bila organizacija prvenstva?«

»Odlična.«

»Marjana, kaj ti se manjši in ji postavili nekaj vprašanj:«

»Ali si s svojim uspehom na evropskem prvenstvu zadovoljna?«

»Edina težava je v tem, da nimam dobrega trenerja. Menim, da je bil doslej za mene najboljši trener nekdaj igralec JOZE MODRIJAN iz Kranja.«

M. Z.

Šport med mladino

Mladinska organizacija v Lesno industrijskem podjetju Jelovica je ena najbolj delavljih aktivov v Škofjeloški občini. Včlanjenih je 93 mladincev in mladink. Pred kratkim so ustanovili tudi Klub mladih proizvajalcev, ki bo usposabljal mlade ljudi za upravljanje v delavskih svetih. Ta šteje 40 članov. Delo mladine v tem podjetju pa ni samo osredotočeno na sestanke in predavanja, marveč se udejstvujejo tudi v kulturnem in športnem življenju. Tu imajo razne športne sekcije, in to nogometno, na-

in drugo. Doslej so priredili že več športnih srečanj tudi z drugimi podjetji. V. R.

beležka

KRATKA
IZ SKOFJE LOKE

Preteklo nedeljo, 10. aprila, je bilo na Trati pri Škofji Luki namiznoteniško prvenstvo osnovnih mladinskih organizacij v Škofjeloški občini. Tekmovanja se je udeležilo 13 ekip in je prvo mesto osvojila Gimnazija v Škofji Luki, druga je bila Vajenska šola, itd.

SMUČARSKA TEKSTILIADA NA ZELENICI

Sindikalna podružnica v Bombažni predilnici in tkalnici v Tržiču bo to nedeljo organizirala na Zelenici nad Tržičem tekmovanje vseh tekstilcev Slovenije v slalomu in veleslalomu.

nesreče

NESREČA V GOZDU

Prejšnji teden se je v gozdu pri Tehovcu nad Katarino pričetila kaj čudna nesreča. Ko so gozdni delavci sekali dreve, je posekano deblo zadelo v suho vejno drugega drevesa, ta pa je pada na zatilnik 26-letnemu Antonu Polensku iz Brezovice. Bil je na mestu mrtev. –an

J. C.

Bilo je v soboto, 9. aprila po poldne. Po pločniku mimo gimnazije v Kranju in onstrane ceste, po parku je hodilo več pescev. Nenadoma je vse vznemiril krik otroka. Na pločniku se je zvijalo mlado dekle, morda kakih treh let. Ob njem pa je stala starejša žena, verjetno starša mama ali tetka in suvala otroka s čevljiv v hrnet, nosje, kamor dekle gre naprej. Toda otrok je pač zadel. Zahtevala je, naj dekle gre vseprej. Toda otrok se kljub vsem grobostim ni premaknil. Samo kričal je.

Ljudje, ki so to opazovali, so se zgražali. Očitno je otrok dokaj trmal. Zato se je morda brez posebnih razlogov uprl sredi pločnika in ni hotel napred. Toda tako postopanje proti matemu dekle, pa so očividno ocenjevali kot dokaz, da je bila prav toliko trme in živčnosti tudi pri čevljiv spremjevalki. Razlike je bila le v tem, da se starejši moramo čestokrat znati obvladati in razumeti otroka in končno, da se proti otroku in sploh proti nikomur ne sme stopati s takimi grobostmi oziroma s silo.

SAH V POLJAHAN

Na šahovskem prvenstvu v Poljahnah nad Škofjo Loko, ki je bil preteklo nedeljo, je postal občinski zmagovalec ekipe Škofjeloške osnovne šole.